

متن پرسش

سلام علیکم: چطور با وجود اینکه جریان معتزله نقش محوری و علمی در زمان مامون و خلفای بعدی که دوره حرکت تمدن اسلامی بود، داشت و اینکه مقابل ائمه و مکتب تشیع مکتب سازی می شد و به نام ارتباط تمدنها و ارتباط با دستاوردهای سایر علوم، یونان زدگی و انحرافات عقیدتی ایجاد شد و در عین بی توجهی به شیعه و ائمه هدی و شهادت امام رضا (ع)، از علمای اعتزالی و ایرانی غیر مسلمان و رومی حمایت می شد، تمدن اسلامی حرکت بسمت جلو و نقطه عطفی برای تمدن سازی داشت و شروع فعالیت های تمدنی مسلمین شد؟ چطور با وجود اینکه معتزله محوریت داشت و این جریان با مبانی اصیل شرعی و عقل قدسی تضاد دارد ولی توانست در بحث تمدن سازی بیاید و نقطه عطف تمدن اسلامی در آن دوره بشوند؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همچنان که اهل تحقیق متذکر شده‌اند؛ تمدنی که آن زمان به ظهور آمد تمدن مسلمانان بود که در بستر اسلام حاضر شده بودند و اهل کلام و حاکمان، بیشتر در حاشیه مشغول خودشان بودند و ائمه «علیهم‌السلام» نیز به صورت نرم در هدایت آن فضا بدون ایجاد حساسیت برای حاکمان، نقش خود را داشتند و به همین جهت هم در هر حال، حاکمان متوجهی حضور نرم آن عزیزان می‌شدند و آن‌ها را گرفتار حبس و تبعید می‌کردند. موفق باشید